

హం త కి

“ప్రేమించిన వస్తువులనే అంతా హత్య చేసూ
వుంటారు.

కత్తులతో కొందరూ, ముద్దులతో కొందరూ!” అన్నా
డొక ఆంగ్లకవి. ఎంత ఆలోచించినా ఈ పంక్తులలో అతను
దాచిన భావమేమిటో నాకు బోధపడటంలేదు. కాని పూర్ణిమ
సంగతి విన్నప్పుడు ఈ మాటల్లో అర్థమేదో మెరుపులాగా
క్షణంసేపు నా మనస్సులో మిరుమిట్లు కొలిపినట్లయింది.

న్యాయస్థానంలో నిజం చెబుతానని ప్రమాణంచేసి
అసత్యం చెప్పటమే చాలా మందికి పరిపాటి అయిపోయింది.
పూర్ణిమనూత్రం నిజమే చెప్పింది. ముక్తకంఠంలో కంపిత
స్వరంలో, అందరూ విస్తుపోయేట్లు నిజమే నొక్కిచెప్పింది.
ఆమె పక్షాన వానించే న్యాయవాది పూర్ణిమకి మతిస్థిరంలేదని,
ఏమి పలుకుతున్నదో తెలియనిస్థితిలో ఏదో ప్రలాపిస్తున్నదనీ
ఆవాదం నమ్మడానికి వీలులేదనీ గొంతు చించుకున్నాడు.
డొంక తిరుగు వాదాలలో నిజానికి మసిపూసి మారేడుకాయ
చెయ్యటానికే న్యాయవాదులంతా నల్లకోట్లు తొడుక్కుంటా
రేమోనని బాధపడింది పూర్ణిమ.

నన్నెవ్వరూ రక్షించటానికి ప్రయత్నించవద్దు. మోసా
లకి పుట్టిల్లయిన ఈ లోకంలో నేను బ్రతుకలేను నేను చెబు
తున్నది అక్షరాలా నిజం. ఈశ్వరుడి కళ్ళకి కనిపించే నిజానికీ
నేను చెబుతున్నదానికీ వీసంకూడా బేధంవుండదు. మోసానికి

బలి అయిపోయిన నేను మోసంతో నా ప్రాణాలు నిలబెట్టుకోటానికి ప్రయత్నించను. సర్వస్వమూ కోలుపోయిన తరవాత నేను ఈ లోకంలో ఇంక బతిక చేసేదేమిటి? నన్ను క్షమించకండి, నన్ను కరుణించకండి. నాకు మరణశిక్ష విధించి మీ కర్తవ్యం నెరవేర్చి పుణ్యం కట్టుకోండి?' అంటూ జడ్జినుద్దేశించి చేసిన విన్నపం వినేసరికి అందరికీ వొంటిమీద తేళ్ళు జెరులూ పాకినట్లనిపించింది. అందాకా ఆమెమీద కలిగిన జాలి క్రోధంగా మారింది. దీనికి తగిన శాస్త్ర జరగాలిసిందేనని ఆవిక్కసు పుట్టుకు వచ్చింది కొందరికి.

జడ్జిగారి తీర్పుప్రకారం పూర్ణిమకి యావజ్జీవ శిక్ష పడింది. స్త్రీ కాబట్టి పురిశిక్ష వెయ్యటంలేదని న్యాయమూర్తి దాక్షిణ్యం వెల్లడించాడు.

ఈ తీర్పువిని కొంచెంకూడా చలించలేదు. వీసంకూడా విచారించలేదు. లేశంకూడా ఆశ్చర్యపడలేదు. తను చేసిన పనికి యెంత దారుణమైన శిక్ష యెదురవుతుందో పూర్ణిమకి మొదటినుంచీ తెలుసు. దుడుకుతనంతో ఒక పనిచేసి దాని ఫలితాలు నెత్తినపడకుండా తప్పించుకోవాలని పెనుగులాడే పిరికితనం ఆమెలో యెక్కడా కనిపించదు. అటువంటి వుద్దేశం వుంటే తనంతట తానువచ్చి పోలీసులచేతుల్లో ఎందుకు చిక్కుకుంటుంది? శిక్షకోసం బాధపడటంలేదు. కాని తన భర్త ఎవరూ అర్థించకుండావచ్చి తన తరపున కోర్టులో వాదించినందుకు మాత్రం ఎంతో బాధపడుతుంది. న్యాయవాది ధర్మం ప్రకారంవచ్చి చివరి క్షణందాకా తనను రక్షించాలని ఎంతో పెనుగులాడారు. తను అతనకేమి ఇవ్వగలదు? దేనికోసం

అతఱ తన తరఘన నిలబడటానికి వచ్చాడు ? అసలు తను అతనికి ఏం ఇచ్చింది ? ఇద్దరు పిల్లలు... ఆ రేళ్ళు మనస్సులేని కాపురం ! ఆఖరికి చెప్పకుండా అర్థరాత్రివేళ పిల్లల్ని కూడా వదిలేసి, గతాన్ని మాసినచీరలాగా మూలగిరాటువేసి, నలుగురిలో అతడు నవ్వుల పాలయేట్లుచేసి పారిపోయింది. అంత ద్రోహం చేసిన తనమీద ఇంత అభిమానం దేనికో ? అతని ముఖం చూస్తుంటే తన తల నరికివేసినట్లనిపించింది. లోకంలో ఇల్లాంటి మనుషులుంటారా అనిపించింది.

కాని మూడేళ్ళకిందట, ఆ చీకటిరాత్రి... మబ్బుల కెరటాలు చుక్కల ముగ్గులని మాయం చేసినరాత్రి... పెనుగాలికి చెట్లన్నీ వూగిమూల్గినరాత్రి... ఏమైనది తను ? భర్త తనకొక పీడ కలగా కనిపించాడు. బతుకొక దారి తెన్నూలేని ఇసుక ఎడారిగా తోచింది. తీరని దానాంతో హృదయం వెయ్యి నాలుకలు జ్వాలల్లాగా జూసింది. దూరాన మిల మిలలాడే మరీచికకోసం తను కట్లు తెంచుకున్న క్యూరజంతువులాగా పరుగులు తీసింది.

తన కోసమే యుగయుగాలనుంచీ కాచుకుకూచున్నాడు సత్యం ! జగాల కోసలదాకా తనని ప్రేమవిహంగపు బంగారు రెక్కలమీద తేల్చుకుపోతాడని ఆశపడింది. ఆ వుంగరాల క్రాపు... ఆ విశాలమైన కళ్లు... తను కలకాలం తలదాచుకోవాలనుకున్న విస్తారమైన ఛాతీ, కండలుతేరిన చేతులూ... ఈలలు, నవ్వులు, పాటలు ! ఉస్కిపోయే చీకటి గదిలోంచి ఒక్కసారిగా సాగరతీరంలోకి వచ్చిపడినట్లనిపించింది. తను

లైలా అతను మజ్నూ ! తను షరీఫ్ అతను ఫరాద్ ! వాళ్ళు భగ్నప్రేమికులు. తాముకాలానికి కళ్ళెంవేసి లోకాన్ని పరిహసించి భవిష్యత్తును పరిపాలించే అనంత ప్రేమికులు, భర్తా పిల్లలూ భూతకాలంలోని భూతాలని బైటకి రాకుండా హృదయపు గుహలోకి నెట్టి దాని ద్వారానికి మరుపు అనే రాయి అడ్డుగా పెట్టింది. తమ కోసమే వెన్నెలరాత్రులూ విరిసే పారిజాతాలూ, జాజిపూల గుబాళింపులు తమకోసమే లోకం ఆనందనందనవనమై ద్వారాలు బార్లగా తెరచిరమ్మని పిలిచింది. తమ ప్రేమ గూటిలో పక్షిలాగా కాకుండా ఎల్లప్పుడూ ఆకాశంలో రెక్కలల్లారుస్తూ ఎగసిపోవాలని... తను ఆనందం నిత్యనూతనంగా మెరసిపోవాలని... ఎన్నెన్ని సుందర ప్రదేశాలు చుట్టివచ్చారో! హిమాలయాల తళ తళా, ముంతాజ్ చలువ వెన్నెలనపూర్వ కాశ్మీరోద్యాన కుసుమాల పలకరింపూ, బృందావన సురభిళాల గిలిగింతా తమ ప్రేమ గానంలో మధుర స్వరాలు కరిగిపోయినయ్. పూర్ణిమవంటి మీద ఆభరణాలన్నీ కరిగిపోయినయ్.

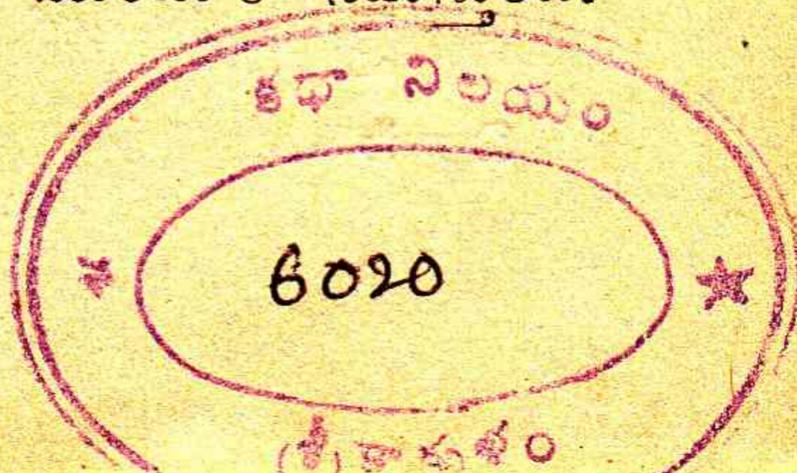
“నీకు నీవారులేరు నాకు నావారులేరు”

అని పాడుకుంటూ సముద్రతీరంలో ఇద్దరూ ఇసుకతో విచ్చికగూళ్ళుకట్టి పైకి సాగివచ్చే అలవాటును కూల్చివేస్తుంటే ఇంకొంచెం వెనక్కిజరిగేవాళ్ళు “మనం కట్టే ప్రేమసాధాని కాల ప్రవాహం ఇల్లా కూల్చివేస్తే నేను సహించలేను!” అంటుంది. “మన ప్రేమ అజరామం!” అంటాడు సత్యం ఆకాలంలో మోసంలోనే ఎంత అమృతం చిందేదో!

చివరికి ఏంజరిగిందో తలుచుకుంటే ఇదంతాకలా, నిజమా అనిపిస్తుంది... ఒక హోటల్లో బస చేస్తున్నారు. భారీ చేస్తే పాతబాకీ చెల్లించాలనే భయంతో ఆగడినే అంటిపెట్టకున్నారు. పదిరోజుల అద్దెబాకీ సత్యం ఏదో ఉద్యోగం చూస్తున్నానని పగలంతా ఎక్కడో తిరిగేవాడు. చిన్నబుచ్చుకున్న ముఖంతో సాయంత్రం ఇంటికి వచ్చాడు. భోజనం కూడా చెయ్యకుండా నిద్రపోయాడు. తనూ అల్లాగే మెదలకుండా మంచినీళ్ళు తాగిపడుకుంది. తెల్లారిలేచి చూసే సరికి తల తిరిగిపోయింది. ఆరికాళ్ళకింద నేల అణగారి పోతున్నట్లునిపించింది. సత్యం తనని నడిసముద్రంలో దిక్కులేని నావలాగ వదిలి మటుమాయమై పోయాడు.

గత జీవిత చిహ్నంగావున్న మంగళసూత్రం ఒక్కటే మిగిలింది. అది కూడా అమ్మివేసి హోటలు బాకీ తీర్చి శూన్యలోకంలోకి ఏకాకిగా బయలు దేరింది పూర్ణిమ.

కాళ్లు అరిగి పోయేటట్లు ఊరులన్నీ సత్యంకోసం గాలించింది. తన కలలన్ని కూల్చి తన జీవితాన్ని కాల్చి తనని నడిసముద్రంలో విడిచి వెళ్ళిన సత్యం ఎక్కడవున్నా పట్టుకుని తీరాలనే ప్రజసంకల్పంతో, బడలికనీ, ఆకలిని లెక్కచెయ్యకుండా తిరుగుతోంది. భర్త దగ్గరకి తిరిగి వెళ్ళాలనే ఆలోచనే లేదు. ప్లిలు తనని యెంత మఱిచిపోతే అంత మంచినీటినిపించింది. జీవితంలో వెనక్కి వెళ్ళటానికి యెవరికి సాధ్యమవుతుంది? బతుకంతా ముందుకే ఇంకా ముందుకే నడుస్తుంది. వెనక తలుపులు మూసుకు పోతాయి.

పూర్ణిమ నిరాశతో ప్లాట్ ఫారమ్మీద నిలబడి వుంది. రైలు కదలబోతోంది. కులుకులతో తళుకులతో మిడిసిపడే విలాసవతి బాబ్ హెయిర్ క్రాపు పెదిమలకి లిప్స్టిక్... పస్తుక్లాసులో యెక్కింది. వెనకాల వులెన్సూటు, అమెరికన్ టే నల్లకళ్ళజోడుతో యెక్క బోతున్నాడొక యువకుడు చేతిలోలెదర్ సూట్ కేసు! రంగులు మార్చిన పూసరవెల్లి!

అచుమానం లేదు. అతనే! అతనే! సుడిగాలిలాగా వచ్చి సర్పంవలె కాళ్ళకిచుట్టకుంది. “ఫో! ఫో!” అని విదిలించేశాడు సత్యం.

“మరచి పోయావా? నన్ను అన్యాయం చేస్తావా? నేను నీకేం అపకారం చేశాను? నీకోసం సర్వస్వం అర్పించాను కదా? నడి సముద్రంలో దిగవిడుస్తావా?” అనిహృదయ విదారకంగా అక్రోశించింది.

“ఫో ముష్టిముండా! నువ్వెవ్వరవో నేనెరుగను...” అని జేబులోంచి ఒక అణా తీసి ధర్మముగా గిరాటు వేసి లోపలికి యెక్క బోతున్నాడు.

పై గట్టిగా పట్టుకుంది పూర్ణిమ.

గార్డు ఈలవేశాడు. సత్యం ఒక్క విదిలింపు విదిలించే సరికి పూర్ణిమ కిందపడ్డది. పెదిమకి పన్ను కరుచుకొని రక్తం చిమ్మింది. జుట్టంతా చెదిరిపోయి ముఖాన్ని కమ్మింది. శివ శక్తిలాగా లేచింది. ఆకలి గొన్న ఆడపులి లాగా యెర్రటి కళ్ళతో ముందుకిదూకింది, తన్నిన త్రాచులా పడగ యెత్తింది.

రైలు కదలబోతోంది, లోపలికి యెక్కింది పూర్ణిమ.

విలాసిని చాకుతో బత్తాయిపండు తోలుతీస్తూ “గట్

పుట్” అని కేక పెట్టినది. ఆ చేతిలోని చాకు మెరుపు లాగా లాక్కుని టైగట్టిగా పట్టుకొని “నేనెవరినో యెరగవా?” అని ఆవేశంతో గుండెలలో గుచ్చింది.

విలాసిని గొలుసు లాగింది. కదిలే బండి రక్కున ఆగింది. కేకలు జనం పోలీసులు “నేనే నేనే” అని తనే లొంగి పోయింది.

తనకే ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. చీమనికూడా చంపలేని తనకి అంత వాళ్లు తెలియని ఆవేశం యెలా వచ్చిందో ఊణంలో అంతటి ఘోరాన్ని తానెల్లా చెయ్యగలిగిందో! తను ప్రాణంలో ప్రాణంగా ప్రేమించిన సత్యం అంత ఘోరశత్రువుగా యెందుకు ఆ ఊణంలో కనిపించాడో!

అంతా సుడిగుండంలాగా గిరగిర తిరిగిపోతోంది. జీవితం చేతికందని ఎండమావిలాగా పరిగెత్తిపోతోంది. ఇక తను మరణించిన వాళ్ళలో లెక్కపడిపోతోంది. తనని మోసంతో సత్యమే హత్యచేశాడు. ఈ సంగతి యెవరూ గుర్తించరు. సత్యాన్ని హత్యచేసింది తను కాదు. తన భూతం! అవును. అంతకుముందే తను మరణించింది.

ద్వీపాంతరవాసానికి వెళ్ళేముందు భర్త వచ్చి “పిల్లల్ని చూస్తావా? తీసుకొచ్చాను” అన్నాడు. కంఠంలో ఎంత సానుభూతి!

“నన్నేం చూస్తారు! నేను ఎప్పుడో చచ్చిపోయాను. నన్ను యెంత త్వరగా మరిచిపోతే అంత మంచిది?” అని ముఖం తిప్పుకుంది పూర్ణిమ. వెళ్ళేటప్పుడు భర్తకళ్ళలో మెరిసిన ఒక్క అశ్రుబిందువు విషదగ్ధమైన ఆమె శిథిల హృద.

యానికి అమృత సింధువుగా తోచింది. మంచి చెడుగులు పడుగు పేకలుగా చేసిన ఈ జీవితం ఆశ్చర్యంగా కనిపించింది. వెళ్ళిపోయే భర్తరూపాన్ని కడసారిచూసి కళ్లు మూసుకుంది. పూర్ణిమ, తను జీవితసాగర భీకరతరంగాలు ఒడ్డుకి విసిరివేసిన నత్తగుడ్డ, తను హంతకి, తను ఇక మరణాకోసం యెదురు చూసే ప్రాణంవున్న శవం! తను...భర్త... సత్యం... తెలుపు నలుపు గళ్ళలో తమని మూగ పావులుగాచేసి యెవరో ఆడిన అర్థంకాని చదరంగం జీవితం అనిపించింది. తనని హంతకి అంటారేకాని తన ప్రణయహృదయంలో జ్వలించిన పరాభవం యెవరు గుర్తిస్తారు.

“ఆదర్శంగా తీర్చిదిద్దాలి” అని వెల్లివిరిసే ఉత్సాహంతో పలికింది రోహిణి.

“మంచిపని ప్రారంభించడానికి ఎప్పుడైనా మంచి ముహూర్తమే!” అని జనార్ధనం బదులుచెప్పాడు.

“అల్లాకాదు. మీరు జ్యోతిష చక్రవర్తులని విన్నాను. నా సంకల్ప బలానికి గ్రహబలం కూడా తోడుకావాలి”

“ఇప్పుడు నేను వాటిజోలికి పోవటంలేదు. ఆ గ్రంథాలన్నీ అటకమీదకి ఎక్కించి చాలా రోజులైంది, ఇక బతికున్నంతకాలం వాటిని తెరవకూడదని వొట్టువేసుకున్నాను. మీకు ఎప్పుడు వీలుగా వుంటే అప్పుడు బడి ప్రారంభించండి. మా సావిడి ఖాళీగా వుంది. అక్కడే మీ పాఠశాల స్థాపించుకుంటే నాకేమీ అభ్యంతరంలేదు.

“మనీధాంకు, ఇంట్లో ఎవరూ లేరాయేం?” అని చారెడేసి కళ్ళని నలుమూలలకీ పరుగెత్తిస్తూ అడిగింది. రోహిణి -

తన స్వయంపాక నైపుణ్యాన్ని జనార్దనం వివరించగానే ఇల్లంతా కాంతితరంగాలు కదిలేట్లుగా గలగలా నవ్వింది. రోహిణి - ఎన్నాళ్ళనుంచో పాడుపడిన చీకటికొంపలోకి కప్పు సందులోంచి సూర్యకిరణం తొంగిచూసినట్లు నిద్రపోతున్న ధూళికణాలు మేలుకొని పరవశలాస్యం సాగించినట్లు అని పిస్తోంది -

రోహిణి స్థాపించిన పాఠశాల పసిపాపల నవ్వుతో, కాకిగోలతో మోగిపోయింది. అందరికంటే పెద్ద విద్యార్థి జనార్దనం, అతనిహృదయం రోహిణి సన్నిధానంలో ఎన్నో క్రొత్తపాఠాలు నేర్చుకుని కళ్ళు తెరిచింది.

తల్లి తిరిగిరావటంలేదు - జవాబుకూడా లేదు - రోహిణి తనయింట్లోనే వుంటున్నది - తను చెయ్యి కాల్చుకోవలసిన ఆపద తప్పిపోయింది - దినం క్షణంగా వెలుతురులో తేలే తూనీగలాగా దూసుకుపోతోంది. లోకం కోడియై ఏమిటో కూస్తోంది.

3

‘ఇంకెన్నాళ్లు చెప్పండి? మీ అమ్మగారు ఎంతకీ తిరిగి వచ్చేట్లు కనిపించలేదు.’ అని విసుగుతో బరువుతో నిట్టూర్చింది -

‘నా ఉద్దేశం ఇదివరకే చెప్పాను. నా నిశ్చయం మారదు. నా సంకల్పం సడలదు’ అని జనార్దనం బైటికి పోబోయాడు. చివాలున అతనికాశ్చమీద వాలింది రోహిణి. చెదిరిపోయిన నల్లటిజుట్టు అతనిపాదాలమీద అలల్లాగా అలుముకున్నది.

‘నాకు మహోపకారం చేసినవారవు తారు. నన్ను ఘోరవిపత్తునుంచి కాపాడిన ఆత్మబంధువో తారు. దీనంగా వేడుకుంటున్నాను. మీరు కాదంటే నాకు మరణమే శరణ్యం’ అని తల అతనిపాదాలకేసి అదుముకుంటూ విశ్వానాలతో, అశ్రువులతో చెప్పింది.

తెలియకుండానే జనార్దనం పెదిమలు కదిలినయ్ అభయహస్తముదతో రోహిణి తల నిమిరాడు. పరంజా గూటిలోంచి అదే సమయానికి గుడ్లగూబకూసింది. రోహిణికి రానున్న ఆపదేమిటో, తను వివాహం చేసుకోటంవల్ల ఆపద ఎల్లా తప్పతుందో ఏమీ అడగ బుద్ధిపుట్టలేదు. కాలుజారే సమయానికి తనాయించి నిలబడినా లాభంలేదు. కసాయివాడి చేతికిచిక్కిన మేకపిల్ల అమాయకంగా వాడిచేతిలోని పచ్చిక మేస్తుంది. రెండోచేతిలో దాగిన కరకుకత్తి పదును దానికేం తెలుసు ?

ఏదో మైకంలో సరే అనేశాడు జనార్దనం - రోహిణి మీద ప్రేమతోకాదు. ఆ దీనురాలిని ఆపదలోంచి రక్షిద్దామనే ఆశతో కాదంటే రోజూలాగే మూర్ఛపక్షిపోతుందేమో ననే భయంతో - గంటలకొద్దీ తన్నుకుంటేకాని తెలివిరాదు. మూలుగూ, నోటివెంట నురుగూ తలుచుకుంటే వొళ్ళు గగు

ర్పొడుస్తుంది. నరాలు తునకలై ఎముకలు ముక్కలై పోత
యేమో ననిపిస్తుంది. డాక్టర్ హిస్టీరియా అని చెప్పాడు.
యేర్పాటు ప్రకారం చిన్న తిరుపతికొండకి వెళ్ళారు - మేళం
ఉచ్చస్వరంలో మంగళ రాగాలాసన చేస్తున్నది. రోహిణి
ముఖాన కల్యాణ రేఖ అరుణకాంతి విరజిముత్యోంది-జనార్దనం
హృదయం మృదంగంలో కలిసి మోగుతోంది. వణుకుతున్న
వేళ్ళతో సూత్రం ముడివేస్తున్నాడు.

కారు ఆగిన చప్పుడైంది. 'ఆగు...నన్నే మోసం
చేద్దామనుకున్నావా?' అనే కంఠం ప్రళయ మేఘంలాగా
గర్జించింది. ఉలెన్ పాంటూ, సిల్కు బుష్కోటూ! యీవినింగ్
హాటూ, సన్న టిమిసం, ఎరటికళ్ళూ తూలుతూ ముందుకి
సాగాడు. రోహిణి మెళ్ళో పచ్చటిసూత్రం చూడగానే రెచ్చి
పోయి పిచ్చివాడిలాగా చిందులుతోక్కి జేబులోంచి రివాల్యూరు
తీసి 'ఢాం' అని పేల్చాడు. వీటమీద రోహిణి హాహాకారంతో
బరిగిపోయి రక్తప్రవాహంగా మారిపోయింది.

జనార్దనం ఎగిరిదూకి ఆ యువకుడి చేతిలోంచి రివా
ల్వరు లాక్కుని అవతలపారేశాడు. కేకలువిని జనంవచ్చి
అతన్ని చుట్టేసి పెడరెక్కలు విరిచి కట్టేశారు. 'నాకేం భయం
లేదు. నేను అన్నిటికీ సిద్ధమే!' అని కేక పెట్టాడు. నోరు తెరిస్తే
విస్కీ కంపు గుప్పుమంటున్నది. ఏమిటేమిటో పేలుతున్నాను-
తను రోహిణి మేనత్తకొడుకట. మేనమామ చిన్నప్పుడే
తనకు రోహిణినిచ్చి పెళ్ళిచేస్తానని వాగ్దానం చేశాడుట. తను
చదువుకోసము అమెరికా వెళ్ళాడుట. తిరిగి వచ్చేసరికి మేన
మామ చనిపోయాడుట. తనని తప్పించుకోవాలని ఎవరికీ చెప్ప

కుండా రోహిణి పారిపోయిందిట-అమెరికానుంచి తనువచ్చాక రోహిణికోసం దేశమంతా అదేపనిగా గాలిస్తున్నాడుట. కూపీ తీసి చివరికి రోహిణి బడినడుపుతున్న పల్లెటూరు వెళ్ళాడుట. అక్కడినించి ఎకాయకీ యిక్కడికివచ్చి తనకి జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని సహించలేక రివాల్యూరు తీశాడుట. కిందపడివున్న రివాల్యూరుతో ఆ దుర్మార్గుడి వొళ్ళు తూట్లుపడేట్టు కొట్టాలని పించింది జనార్దనానికి. కాని తమాయించుకున్నాడు. ఇప్పుడు బోధపడింది రోహిణికి హిస్ట్రీ రియా ఎందుకు వచ్చిందో - యే ఆపదనుంచి తప్పకోటంకోసం నోరు తెరిచి తనను దీనంగా వివాహం చేసుకోమని కోరిందో ఇప్పుడు తెలిసింది.

కళ్యాణవేదిక మృత్యుమందిరంగా మారిపోయింది. హోమాగ్ని వెలిగించిన చేత్తోనే చితిమంటలు రగిలించవలసి వచ్చింది.

జీవచ్ఛవంలాగా ఇంటికి తిరిగివచ్చాడు. రోహిణి లేని లోకం దీపశిఖలేని మట్టిప్రమిదలాగా బావురుమంటున్నది. బడి, పిల్లలూ, వంకెలమీద చీరలూ, జాకెట్లూ అన్నీ రోహిణి అతనికి మిగిల్చిపోయిన స్మృతిచిహ్నాలుగా మెరుస్తున్నయ్...

'ఔలిగ్రాం, సార్!' అనే కేకవిని ఉలికిపడి బైటికి వచ్చాడు జనార్దనం. కాళ్లు వణికిపోయినయ్. కళ్లు గిరున తిరిగిపోయినయ్. శాస్తుర్లుగారు పంపిన తంతి. తిరిగివస్తుంటే పట్టాలుతప్పి రైలు బోల్తాకొట్టిందిట, శాస్తుర్లుగారుమటుకు చిన్న దెబ్బలతో బైటపడ్డాడుట. పెట్టెలోవున్న మిగతా యాత్రీకులంతా అక్కడే మరణించారుట. జనార్దనం తల్లికూడ ఆకస్మిక మరణానికి గురి అయిందిట.

మతిపోయి రాతిబొమ్మలాగా జనార్దనం నిలబడి పోయాడు. తను ఎంత వద్దనుకున్నా వివాహం జరిగింది. తొలి క్షణంలోనే విషాదాంతం అయిపోయింది. తల్లిని యాత్రలకి ప్రోత్సహించేసి పంపాడు. దూరం అయితే ప్రమాదము తప్పి తుందని ఆశపడ్డాడు. తను బలవంతం చెయ్యకపోతే తల్లివెళ్ళక పోయేదికదా? రైలు ప్రమాదంలో బలవన్మరణానికి గురి కాకుండా ఇంటిదగ్గర క్షేమంగా వుండేదికదా?

తీరంలో ఇసుకతో పిచ్చుకగూళ్లు కట్టుకునే అమాయక శిశువులుగా మానవులంతా కనిపించారు. ఏక్షణంలో ఏకెరటం లేచి అన్నిటినీ తుడిచివేసి ఎందుకు నురుగుల నవ్వులు చిమ్ము తుందో ఎవరికి తెలుసు? ఏదో అర్థంకాని నాటకాన్ని చూస్తున్న ప్రేక్షకుడిలాగా జనార్దనం అక్కడే కూలబడిపోయాడు. మానవ సౌకల్యాన్ని చిత్తుచేసే కనబడని క్రూరశక్తి వుందా అనే ప్రశ్న మనస్సులో సుడి తిరుగుతోంది.